

Valutaordning, vi fik, kom derfor ogsaa i Hovedsagen til at gaa ud paa gennem Fastlæggelse af en Minimumskurs at forhindre en yderligere Nedgang, og der blev i selve Valutaloven, saaledes som den blev vedtaget, udtrykt et Ønske om, at Kronen maatte stige, idet der i Loven var fastsat Bestemmelser om, hvilken Stigning Kronen indenfor et vist Tidsrum skulde naa til. Man havde gennem Loven i Virkeligheden ikke taget Stilling til Spørgsmaalet om, hvorledes man skulde forholde sig i Tilfælde af, at Kronen gik meget stærkt op. Det var ikke det, der forelaa den Gang, men det er det, der senere er kommet til at foreligge, det er den Situation, vi i Øjeblikket befinder os i. Den Udvikling, der kom til at foreligge efter Vedtagelsen af Valutaforslaget, var altsaa den, at vi til at begynde med havde en meget langsom Stigning af Kronen og senere en meget stærk Stigning.

Hvad er nu Aarsagerne til denne stærke Stigning af Kronen? Der er i hvert Fald for mig ingen Tvivl om, at den væsentligste Aarsag er at søge i den Kreditindskrænkning, der er blevet gennemført af Nationalbanken og derigennem ogsaa af de andre Banker. Skulde man fremdrage eet Forhold, som i denne Henseende har haft den afgjort væsentligste Indflydelse, er der neppe Tvivl om, at det netop er denne Kreditindskrænkning, som begyndte under den forrige Regering, og som for øvrigt, saa vidt jeg ved, foranledigedes af ret kraftige Henstillinger fra Ministeriet Neergaard i sin Tid. Men Virkningerne af denne Indskrænkning kunde jo ikke finde Udtryk i Løbet af nogle Uger, endsige Dage, der maatte en vis Tid til. Tiden har nu vist, at den Finanspolitik, man her slog ind paa, har øvet sin Virkning. Dertil er saa kommet dette, at Arbejdsstandsningen ganske utvivlsomt har haft sin Andel i de sidste Tidens meget stærke Stigning i Kronen. Det er i hvert Fald blevet anført som en af Aarsagerne, og det er utvivlsomt ogsaa rigtigt. Der er et andet Forhold, der har været anført, og som jeg ved denne Lejlighed gerne vil sige et Par Ord om. Man har anført, at der var Udsigt til en ganske overordentlig stor Høst i Aar. Jeg skal om dette sige, at vi har her i Landet nogle Mennesker, der har gjort sig det til Speciale at spaa om Landets Høst og Høstens Værdi paa et

Tidspunkt af Aaret, da de i Virkeligheden ganske savner Forudsætningerne for at træffe det rigtige gennem deres Udtalelser. Jeg anser det for i allerhøjeste Grad uheldigt, fordi det giver andre Samfundsklasser Forestillinger om Værdier, som ikke eksisterer; det kan i hvert Fald let komme til at give saadanne Forestillinger. Jeg skal overfor det høje Ting gøre opmærksom paa, at saadan er Forholdet netop i Aar. Man har alt for overdrevne Forestillinger om den Høst, man kan vente sig her i Landet. I store Dele af Jylland har de sidste Ugers Vejrforhold i Virkeligheden ganske forrykket de Udsigter, der var for blot en eller halvanden Maaned siden. Men, som sagt, der er blevet anført, at ogsaa dette Forhold med Høsten har gjort sin Indflydelse gældende i Retning af Optimisme i Forbindelse med Spørgsmaalet om vor Kronens Værdi.

Jeg har med mine Bemærkninger her villet sige, at den Værdi, man har tillagt dette Forhold, ikke, saaledes som Stillingen har udviklet sig i de sidste Uger, har den reelle Baggrund, som man i høj Grad kunde ønske, den skulde have. Der er nu skabt Uro igen. Det er forstaaeligt, at den stærke Stigning i Kronen har skabt en meget væsentlig Uro indenfor, vi kan godt sige, alle Erhverv i vort Land. Det er blevet mig meddelt, at Kronens Guld-værdi i Dag er 82,55, og det er meget forstaaeligt, at denne stærke Stigning giver Anledning til Usikkerhed i Dispositionerne. Var det endda det hele, var det ikke saa farligt, men det griber langt dybere om sig alene med den Kurs, vi nu er naaet til, for slet ikke at tale om, hvordan Forholdene vil udvikle sig, dersom vi kommer højere op. Handelen berøres deraf, Industrien berøres deraf, og navnlig Landbruget berøres ganske overordentlig føleligt deraf, ikke saa meget øjeblikkelig som senere. Vi kan øjne Virkningerne, og der er ingen Tvivl om, at disse Virkninger vil foranledige ganske overordentlig uheldige Forhold for de Landbrugere, som har stiftet Bo, som har købt Ejendomme i de senere Aar. Jeg skal for øvrigt i denne Forbindelse gøre opmærksom paa, at dersom man intet foretager sig for at lette de vanskelige Forhold, der her vil opstaa — om man kan foretage sig noget paa nær-